

ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်လီမိတက်

အကျဉ်းချုပ်

ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်လီမိတက်(FPB) သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်အား ပထမဆုံးစတင်ရရှိခဲ့သော ဘဏ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ဘဏ်၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်များမှာ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထံသို့ ချေးငွေထုတ်ချေးပေးခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး အကြံဉာဏ် ပေးခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် အများပြည်သူတို့၏ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများဖြစ်ပေါ်လာပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို လျော့နည်းစေရန် ဖြစ်ပါ သည်။

ဘဏ်စတင်တည်ထောင်ခဲ့စဉ်ချိန်မှစ၍ ကောင်းမွန်မှန်ကန်သောဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများပေးလျှက်ရှိပြီး နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းဘဏ်၏အစုရှယ်ယာရှင် များထံသို့ပုံမှန်အမြတ်ဝေစု ခွဲဝေပေးလျက် ရှိပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိပြီး အများပြည်သူထံမှ ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝ ရရှိထားသည့် အပြင် ပြည်တွင်းပြည်ပမှလည်း ယုံကြည်စိတ်ချရသော ဘဏ်တစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဘဏ်၏ အပ်ငွေနှင့်ချေးငွေအချိုး (Loan to Deposit Ratio) သည် သာမန်ထက် မြင့်မားနေသောကြောင့် မတည်ရင်းနှီးငွေရင်းကို ထိထိ ရောက်ရောက် အသုံးပြုလျက်ရှိသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ချေးငွေလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း စနစ်ကျသော စိစစ်မှုများဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသောကြောင့် အရင်းအတိုးပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်သော ချေးငွေများအချိုး (Non-performing Loan Ratio) မှာ ချေးငွေ ချေးပေးသည့်ပမာဏနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် မဆိုသလောက် အနည်းငယ်မျှ သာ ရှိပါပေသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်း၏ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များကို တိုးတက်စေရန်အလို့ငှာ Cyber တိုက်ခိုက်မှုများကိုအကာ အကွယ်ပေးနိုင်သော ဆော့ဝဲလ်များကို တပ်ဆင်ထားခြင်း၊ ဘဏ်လုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများစွာရှိသော ပညာရှင်များကို ခန့်အပ်ထားခြင်း၊ ဝန်ထမ်းများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားစေရန် စဉ်ဆက်မပြတ် ပညာသင်ကြားရေး အစီအစဉ်များကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ အထက် ဖော်ပြပါ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် အနာဂတ်ကာလတွင် ဘဏ်၏ ဝင်ငွေတိုးပွားလာမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေရန် များစွာ အကျိုးသက်ရောက်မည် ဖြစ်ပေသည်။

၁။ ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ် (FPB)သည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင် လျှောက်ထားခဲ့ပြီး ၁၉၉၂ ခုနှစ် မေလတွင် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ကို စတင်ရရှိခဲ့သော ဘဏ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဘဏ်စတင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ ကောင်းမွန် မှန်ကန် သော ဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှု တို့ကိုပေး၍ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ကာ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အစု ရှယ်ယာရှင်များ ထံသို့ အမြတ်ဝေစု ခွဲဝေပေးလျက်ရှိပါသည်။၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၀) ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်း၌စာရင်း ဝင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုအဖြစ် ဂုဏ်ယူဝံကြားစွာဖြင့်ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့သော ဘဏ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်(FPB)၏ရည်မှန်းချက်များမှာ (၁) ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထံသို့ချေးငွေထုတ်ချေးပေးခြင်းနှင့်ငွေရေးကြေးရေး ဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များပေးခြင်း၊ (၂) စီးပွားရေးနှင့်လူအဖွဲ့အစည်းပတ်ဝန်းကျင်ကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ (၃) သာမန်လူတန်းစားများကို ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့နည်းလာစေရန် ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ (၄) အများ ပြည်သူတို့၏ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ အသုံးပြုမှု လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ဘဏ်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများမှာလည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိပြီး အများပြည်သူမှ အပြည့်အဝ ယုံကြည်အားထားမှုကို ရရှိထားသည့် အလျောက် အစုရှယ်ယာများ၏ အမြတ်ဝေစုများကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပိုမို ခွဲဝေပေးနိုင်ရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားလျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ တွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသည့် အများပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ်ဆောင်ရွက်နေသောကြောင့် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ယုံကြည်အားထားမှုကို ရရှိ ထားသော ဘဏ်တစ်ဘဏ် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပုဂ္ဂလိကဘဏ်(၂၄)ဘဏ်ရှိသည့်အနက် စုစုပေါင်းပိုင်ဆိုင်မှု(Total Asset)တွင် ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်၏ပိုင်ဆိုင်မှုအချိုးမှာ ၁% ခန့်ရှိပါသည်။ ပိုင်ဆိုင်မှုအချိုးအားဖြင့် အဆင့်(၁၅)ဆင့်တွင် ရပ်တည်လျက်ရှိပါသည်။ FPB ဘဏ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအချိုးမှာ များပြားသော ပမာဏဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ထိပ်တန်းဘဏ်တစ်ခုဖြစ်သော ကမ္ဘောဇဘဏ်သည် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ၄၂% ခန့် ပိုင်ဆိုင်မှုရှိနေခြင်းအဆင့် (၉)နောက်ပိုင်းဘဏ်တို့ကို ကြည့်ပါက တစ်ဘဏ်ချင်းစီ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပမာဏများမှာ များစွာကွာခြားမှု မရှိခြင်းတို့ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ FPB ဘဏ်၏ အနာဂတ်စီးပွားရေး လုပ်ဆောင်ချက်များအရ အဆင့် (၁၀)အတွင်း ဝင်ရောက် လာနိုင်မည့် အလားအလာအား တွေးမြင်မှန်းဆနိုင်ပါသည်။

ပုံ (၁) ၂၀၁၆ ခုနှစ် မတ်လ အထိ (Total Asset %) အများဆုံး ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်(၁၀) ဘဏ်

1	Kanbawza Bank	42
2	Ayeyarwaddy Bank	14
3	Co-operative Bank	10
4	Myawaddy Bank	6
5	Myanmar Apex Bank	6
6	Yoma Bank	6
7	United Amara Bank	3
8	Global Treasure Bank	3
9	Asia Green Development Bank	2
10	Myanmar Oriental Bank	2

ကိုးကားချက်-giz

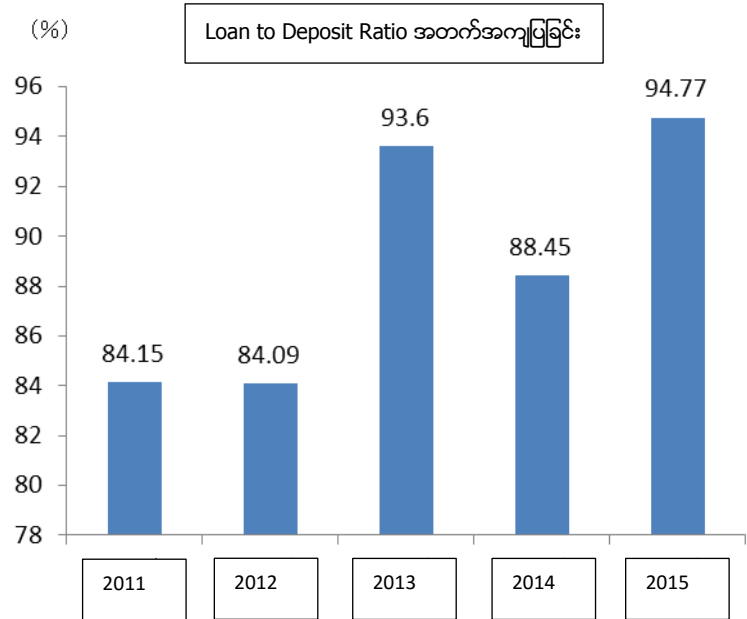

၅။ FPB ဘဏ်ခွဲစုစုပေါင်း(၃၂)ဘဏ်တွင် ဘဏ်ဝန်ထမ်း(၆၁၀)ဦးဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနေပြီး နှစ်စဉ်မတ်လ(၃၁)ရက်နေ့တွင်နှစ်ချုပ်စာရင်းပိတ်ခြင်းကိုဆောင်ရွက်ပါသည်။ ချေးငွေ၏ ၉၀%သည် စာရင်းပိုထုတ်ချေးငွေ ဖြစ်ပြီး၊ ရိုးရိုးဘဏ်ချေးငွေမှာ ၁၀%ခန့် ရှိနေပါသည်။ဘဏ္ဍာရေး နှစ် ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ချေးငွေတိုးတက်မှုရာခိုင်နှုန်းမှာ စာရင်းပိုထုတ်ချေးငွေတွင် ၂၉.၁၅% ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရိုးရိုးဘဏ်ချေးငွေ မှာ ၂၃.၁၈ % ဖြင့် အသီးသီး တိုးတက်လျက် ရှိနေပါသည်။ ဘဏ်ချေးငွေကို ရယူသောအဓိက လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ မှာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်း(၁၇%)၊ လက်လီရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (၅၈%) နှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (၂၅%) အသီးသီးတို့ဖြင့် ဝန်ဆောင်မှု ပေးလျက်ရှိပါသည်။

၆။ ဘဏ်မှ ချေးငွေရယူလိုသော လုပ်ငန်းရှင်များကို အာမခံပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှုထားရှိသည့်နည်းလမ်းဖြင့် ချေးငွေများကို ဝန်ဆောင်မှုပေးလျက် ရှိပါသည်။ အာမခံပစ္စည်း အများစုမှာ မြေယာနှင့် အဆောက်အဦး (၉၉.၈%) ရှိနေပြီး ရွှေငွေလက်ဝတ်ရတနာများနှင့် ဘဏ်ငွေရင်း အပ်ငွေတို့ အပေါ်မှတစ်ဆင့် ချေးယူသော ချေးငွေမှာပမာဏ နည်းပါးလှပါသည်။ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု မပေးမီကာလတွင် စနစ်တကျ စိစစ် လေ့ရှိပြီး ချေးငွေရယူပြီးသော လုပ်ငန်းရှင်များကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ပုံမှန်စစ်ဆေးမှုများ လုပ်ဆောင်လျက် ရှိပါသည်။ ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှုရယူသော လုပ်ငန်းရှင်များကို ပထမအရစ်တွင် အာမခံပစ္စည်းခံပစ္စည်း၏ ၃၀% ခန့်သာ ချေးပေးပြီး၊ နောက်ပိုင်းအရစ်များတွင် ကန့်သတ်ချက်များကိုဖြေလျော့ပေးလေ့ရှိပါသည်။ အထက်ပါနည်းလမ်းအတိုင်းကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် အရင်းအတိုးပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်သော ချေးငွေအချိုးမှာ အလွန်နည်းပါးပြီး၊ ယခင်ဘဏ္ဍာနှစ်၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင်လည်း အရင်းအတိုးပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက် သောချေးငွေအချိုး(NPL Ratio) မှာ ၀.၁% အောက်မျှသာ ရှိပါသည်။

၇။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘဏ်များ၏ အပ်ငွေနှင့်ချေးငွေအချိုး (Loan to Deposit Ratio)မှာ ၇၀% မျှသာရှိပြီး၊ မတည်ရင်းနှီးငွေအချိုး အား ထိထိရောက်ရောက် အသုံးမပြုနိုင်ဘဲ အမြတ်နည်းနေသော ဘဏ်များစွာရှိနေသော်လည်း FPB ဘဏ်၏ ဘဏ်အပ်ငွေချေးငွေအချိုးမှာ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း တိုးတက်လာလျက်ရှိနေပါသည်။သို့ဖြစ်ပါ၍ FPB ဘဏ်သည် မတည်ရင်းနှီးငွေရင်းအချိုးကို ထိထိရောက်ရောက် အသုံးပြု လျက်ရှိနေသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။

ပုံ (၂) ဘဏ်များ၏ အပ်ငွေနှင့် ချေးငွေအချိုး (Loan to Deposit Ratio) အတက်အကျပြပုံ

ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်-FPBဘဏ်မှတစ်ဆင့် စာရေးသူမှ စုစည်းသည်။

၈။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုအခန်းကဏ္ဍမှာလည်း တစ်ထက်တစ်စ ပိုမိုများပြားလာပါသည်။ အခြားဘဏ်များနည်းတူ FPB ဘဏ်သည်လည်း အမြတ်များကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ရရှိလျက်ရှိပါသည်။ ဘဏ်၏ ဝင်ငွေတိုးတက်မှု အခြေအနေမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ကျပ်ငွေသန်းပေါင်း ၉၈၁၆ သန်း ရရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၆ ခုနှစ် တွင် ကျပ်ငွေသန်းပေါင်း ၂၂၆၁၆ သန်း အထိတိုးတက်လာကာ အဆပေါင်း ၂.၃ ဆ တိုးတက်လာပါသည်။ ဘဏ်အသုံးစရိတ်များမှာလည်း ၂၀၁၃ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ပိုမိုများပြားလာခဲ့ပြီး ၎င်းအသုံးစရိတ်များမှာ ဘဏ်ခွဲများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်း၊ ဝန်ထမ်းအသစ်များ ခန့်အပ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ဘဏ်များအကြား ယှဉ်ပြိုင်မှုပိုမိုများပြားလာခြင်းတို့ကြောင့် အဝင်ငွေအတိုးနှုန်းများကိုအပြိုင်အဆိုင်တိုးမြှင့်ပေးခြင်း စသည့်အချက်များကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ကာလနောက်ပိုင်းတွင် FPB ဘဏ်အပါအဝင် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်အသီးသီးတို့၏ ဘဏ်ခွဲများ အပြိုင်အဆိုင်တိုးချဲ့ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှု အသုံးပြုသူများမှာလည်း ပိုမိုများပြားလာအောင် လုပ်ဆောင်လာခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတ် ကာလတွင် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍမှာ ပိုမိုယှဉ်ပြိုင်လာမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဘဏ်များ၏ ငွေသားဖြစ်လွယ်မှုအချိုး တနည်းအားဖြင့် အပ်နှံငွေများကို ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုအသုံးပြုသူများမှ ပြန်လည်တောင်းခံလာသည့်အခါ အလွယ်တကူ ငွေသားပြန်လည် ထုတ်ပေးနိုင်စွမ်း ရှိ/မရှိကို လည်းလေ့လာ သုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

၉။ FPB ဘဏ်၏ ဘဏ်ခွဲတိုးချဲ့မှုမဟာဗျူဟာမှာ သာမန်လူတန်းစားများ များစွာရှိသော မြို့အနည်းငယ်တွင်သာ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက် သောကြောင့် အခြားဘဏ်ကြီးများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရသော အခက်အခဲများမှာလည်း နည်းပါးလိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘဏ်ခွဲအသစ်များ၏လုပ်ငန်း စဉ်များမှာ ငွေသားဖြစ်လွယ်မှုအချိုးအတိုင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက အမြတ်များတိုးပွားလာပြီး အသုံးစရိတ်များကိုလည်း ကာမိ စေလိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ (၃) FPB ဘဏ်၏ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေပြဇယား (ကျပ်သန်းပေါင်း)

	၂၀၁၀-၂၀၁၁	၂၀၁၁-၂၀၁၂	၂၀၁၂-၂၀၁၃	၂၀၁၃-၂၀၁၄	၂၀၁၄-၂၀၁၅	၂၀၁၅-၂၀၁၆	၂၀၁၆-၂၀၁၇
ဝင်ငွေ	၉,၈၂၈	၁၁,၈၃၄	၁၂,၉၅၉	၁၈,၃၂၇	၂၀,၈၅၁	၂၂,၆၄၆	၂၃,၉၀၄
ကုန်ကျငွေ	၆,၀၅၇	၇,၀၀၈	၇,၇၇၇	၁၀,၂၇၉	၁၂,၀၈၉	၁၄,၀၉၇	၁၅,၂၇၁
အမြတ်ငွေ	၃,၇၇၁	၄,၈၂၆	၆,၁၈၂	၈,၀၄၈	၈,၇၆၂	၈,၅၄၉	၈,၆၃၃

ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်-FPB ဘဏ်၏ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ အစီရင်ခံစာမှတစ်ဆင့် စာရေးသူမှ စုစည်းသည်။

၁၀။ FPB ဘဏ်၏ အနာဂတ်ရည်မှန်းချက်များမှာ (၁)သမရိုးကျဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်မှ ကွန်ပျူတာစနစ်သို့ ပြင်ဆင် ပြောင်းလဲရန်၊ (၂) နိုင်ငံခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ သုတေသန အစီရင်ခံစာများအပေါ်သုံးသပ်၍ လုပ်ငန်းများ အဆင့်မြှင့်တင်ရန်၊ (၃) ဝန်ထမ်းများအား ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာအသိပညာများ ပိုမိုတိုးတက်လာစေမှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရန်၊ (၄) ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှု အမယ်သစ်များစွာ (New Products) များဖန်တီး ပေးရန်နှင့် (၅) ဘဏ်ခွဲများ ထပ်မံတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရန် တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းတွင် လည်းအီလက်ထရောနစ် ဝန်ဆောင်မှုပုံစံများဖြစ်သော Mobile Banking, Internet Banking တို့ဖြင့် အဆင့်မြှင့်တင်ပြီး Cyber တိုက်ခိုက်မှုနှင့် အခြားဘေးအန္တရာယ်များကိုလည်း အလုံအလောက်ကာကွယ်ဖြေရှင်းပေးနိုင်ရန် အသစ်သစ်သောတီထွင်ဆန်းသစ်မှုများအား လုပ်ဆောင်လျက်ရှိနေပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာများမှာ အများပြည်သူမှ အသိအမှတ်ပြုပေးနိုင်သော လုပ်ဆောင်ချက်များလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဘဏ်ဝန်ထမ်းများကို လည်း စဉ်ဆက်မပြတ် ပညာတော်သင်ယူခြင်းအစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ဝန်ထမ်း၏စွမ်းဆောင်ရည်များ တိုးတက်မြင့်မားလာ ပြီး ဘဏ်၏ အမြတ်တိုးတက်မှု ရာခိုင်နှုန်းများမှာလည်း များစွာတိုးပွားလာမည် ဖြစ်သောကြောင့် အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာများမှာ FPB ဘဏ်၏ ကောင်းမွန်သောအနာဂတ် အလား အလာများအဖြစ် ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်မည့် အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပါသည်။